

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA UN VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Liepāja

17. aprīlis

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

ATBILDĪBA

ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

EIROPAS SAVIENĪBAS KOHĒZIJAS POLITIKAS PROGRAMMAS 2021.- 2027. GADAM ESF PLUS PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

Ilze Baranovska, Tiesu administrācijas Projekta vadības un
īstenošanas komandas projekta vadītāja

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

ATBILDĪBA

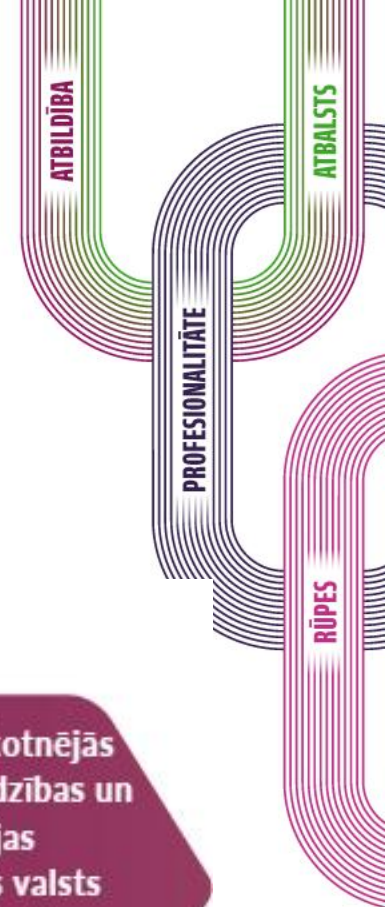
ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

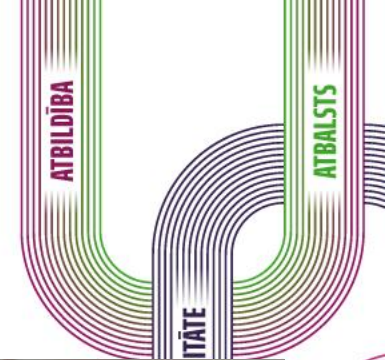
PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

Mērķis: izveidot valsts nodrošināto juridisko atbalsta sistēmu tā, lai ikvienam, īpaši mazāk aizsargātām personām, ir pieeja tiesu sistēmai, lai novērstu gadījumus, kad juridisko jautājumu nerisināšana negatīvi ietekmē personas sociālo un ekonomisko situāciju un pakļauj to nabadzības un (vai) sociālās atstumtības riskam.

PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

(Paaugstinātas zināšanas un prasmes juridiskās palīdzības sniedzējiem un sadarbības partneriem)

Izstrādātas mācību programmas	2024/2025 apmācītie dalībnieki	2026.gadā plānotās mācības
<i>Komunikācija ar mazaizsargātajām personu grupām, risinot to juridiska rakstura jautājumus</i>	596 (unikālie 437)	Noslēgušās
<i>Mediācija juridiskā atbalsta pakalpojumu nodrošināšanā iesaistītajām personām</i>		
<i>Kriminālprocesa aktualitātes, kriminālprocesuālie līdzekļi efektīvas valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā</i>		
<i>Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība civillietās, administratīvajās lietās un Satversmes tiesas procesā. Mediācijas iespējas. Efektīvas sadarbības izaicinājumi</i>		10.04. Daugavpils 24.04. Liepāja 15.05.; 12.06.; 25.09. Rīga
<i>Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība (aizstāvība un pārstāvība) kriminālprocesā un valsts kompensācija cietušajiem. Efektīvas sadarbības izaicinājumi</i>		

PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

(Ārvalstu pieredze / labās prakses piemēri)

Ārvalstu pieredzes apmaiņas mērķis:

Iepazīties ar citu valstu nodrošināto juridiskās palīdzības, t.sk. mediācijas sistēmu un valsts kompensācijas cietušajiem sistēmu, kā arī veidot ar ārvalstu kolēģiem sadarbību pārrobežu jautājumos.

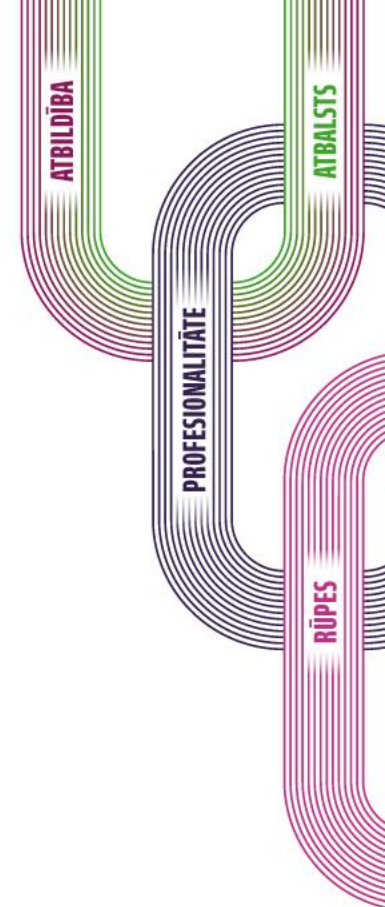
PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

(Izvērtējums par juridiska rakstura jautājumu veidiem un izstrādāta digitāla rokasgrāmata)

- Apzināti visbiežākie juridiska rakstura jautājumi (strīdi), ar kādiem sabiedrība saskaras.
- Izstrādāta digitāla rokasgrāmata (lietotāja atbalsta rīks) juridiskās palīdzības sniedzējiem un sadarbības partneriem.

Digitālajā rokasgrāmatā ietverti visbiežāk sastopamie juridiskie jautājumi, to iespējamie situācijas risinājumi, kompetentā iestāde, piemērojamās tiesību normas, iespējamais laika rāmis jautājuma atrisinājumam, izmaksas u.c.

PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

(Informatīvās kampaņas par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, t.sk. mediāciju un valsts kompensāciju cietušajiem)

- 3 gadu periodā vienu reizi gadā tiek īstenota:
  - kampaņa par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, t.sk. mediāciju;
  - kampaņa par valsts kompensāciju cietušajiem.
- Kampaņu ietvaros tiek nodrošināta:
  - publicitāte medijos - intervijas radio, TV, radio džingls, publikācijas reģionālajos laikrakstos, ziņu portālos, kā arī sociālajos tīklos.
  - vides reklāmas - plakāti, bukleti, kas izvietoti sabiedriskās vietās, pašvaldību ēkās, Valsts policijā, slimnīcās u.c.

PROJEKTS «PIEEJA TIESISKUMAM»

(Valsts nodrošinātās sākotnējās juridiskās palīdzības un mediācijas integrēšanas valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmā modeļu izstrāde un pilotprojektu īstenošana)

- Izstrādāts valsts nodrošinātās sākotnējās juridiskās palīdzības modelis un īstenots izmēģinājuma pilotprojektā.
- Izstrādāts mediācijas integrēšanas valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sistēmā modelis un īstenots izmēģinājuma pilotprojektā.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA: INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMU UN PRAKTISKIE PIEMĒRI

Egita Lapa, Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļas vadītāja

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

ATBILDĪBA

ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA

KAM PIENĀKAS valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība?

Personai, kura:

1.

ieguvusi trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusu (saņemta izziņa no Sociālā dienesta)

2.

atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā (izsniegta izziņa no iestādes vadītāja)

3.

pēkšņi nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību

JURIDISKĀ PALĪDZĪBA CIVILLIETĀS

(Personām, kas cietušas no vardarbības)

Cietušajām personām NAV nepieciešams trūcīgas/maznodrošinātas mājsaimniecības statuss, bet **pēkšņu nonākšanu krīzes situācijā ir jāpamato!**

- ka ir radušies kādi no personas neatkarīgi apstākļi, kuru dēļ tā ir nonākusi situācijā un materiālajā stāvoklī, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību

Juridisko palīdzību piešķir, lai:

- iesniegtu tiesā ar pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību
- pārsūdzētu tiesas nolēmumu
- izšķirtu civiltiesisku strīdu (celtu prasību tiesā, ja ir pieņemts lēmums par pagaidu aizsardzību pret vardarbību)

VALSTS NODROŠINĀTO JURIDISKO PALĪDZĪBU PIEŠĶIR: CIVILLIETĀS

ĢIMENES TIESĪBĀS

Laulības šķiršana, uzturlīdzekļu piedziņa, bērna dzīvesvietas un saskarsmes tiesību noteikšanai, paternitātes noteikšanai, paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanai, aizgādības tiesību atjaunošana, rīcībspējas ierobežošana / ierobežojuma pārskatīšana u.c.

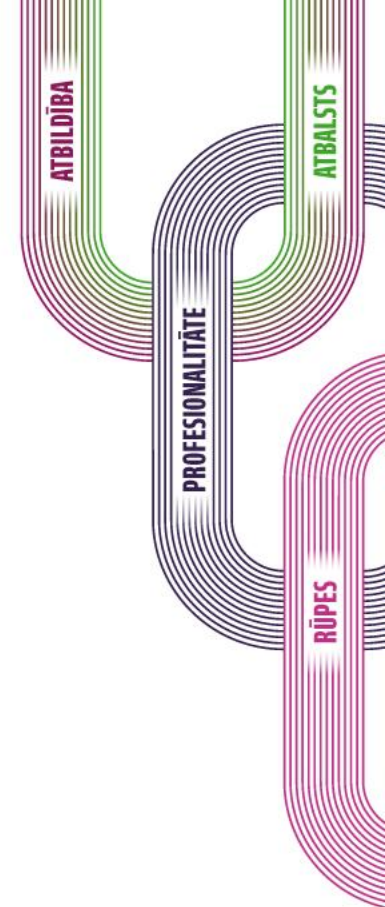
SAISTĪBU, LIETU, DZĪVOKĻU UN ĪPAŠUMA TIESĪBĀS

Parādu piedziņa, līguma nepildīšana, izlikšana no dzīvesvietas, kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšana / sadale / izbeigšana u.c.

MANTOJUMA STRĪDOS, DARBA STRĪDOS, FIZISKAS PERSONAS MAKSĀTESPĒJAS PROCESA UZSĀKŠANAI, JURIDISKA FAKTA KONSTATĒŠANA U.C.

Foto atsauce: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoree dolore magna aliquam erat volutpat.

PĀRROBEŽU STRĪDOS (Eiropas Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīva 2003/8/EK)

Personai ir jāatbilst tās valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības kritērijiem. Tiesu administrācija ir LV centrālā iestāde, kas nosūta pieteikuma veidlapu un dokumentus (nodrošina arī to tulkošanu attiecīgajā valodā) uz attiecīgo ES valsti izskatīšanai.

TRAUKSMES CĒLĒJIEM (ja trauksmes rezultātā ir radušās sekas). Trauksmes cēlēja ienākumi un īpašuma stāvoklis netiek vērtēts.

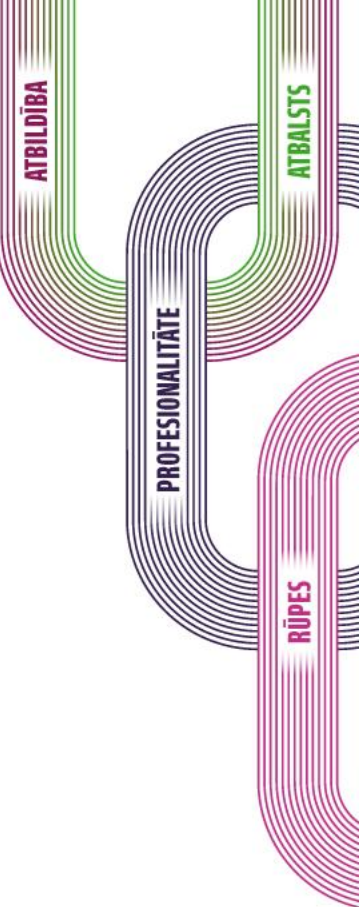

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

Foto atsauce: Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoree dolore magna aliquam erat volutpat.

SATVERSMES TIESAS PROCESĀ

Personas sagatavotā konstitucionālā sūdzība

Lēmums par **atteikšanos** ierosināt lietu, ja:

- nav **juridiska pamatojuma** vai;
- tas ir acīmredzami **nepietiekams pieprasījuma apmierināšanai**.

Satversmes tiesa

Iesniegums juridiskās palīdzības pieprasījumam

Iesniedzams ne vēlāk kā **2 mēnešu laikā pirms** konstitucionālās sūdzības iesniegšanai noteiktā beigu termiņa*, pievienojot dokumentus, kas apliecina tiesības saņemt juridisko palīdzību

Tiesu administrācija

Lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu un norīkojums juridiskās palīdzības sniedzējam

ADMINISTRATĪVAJĀS LIETĀS

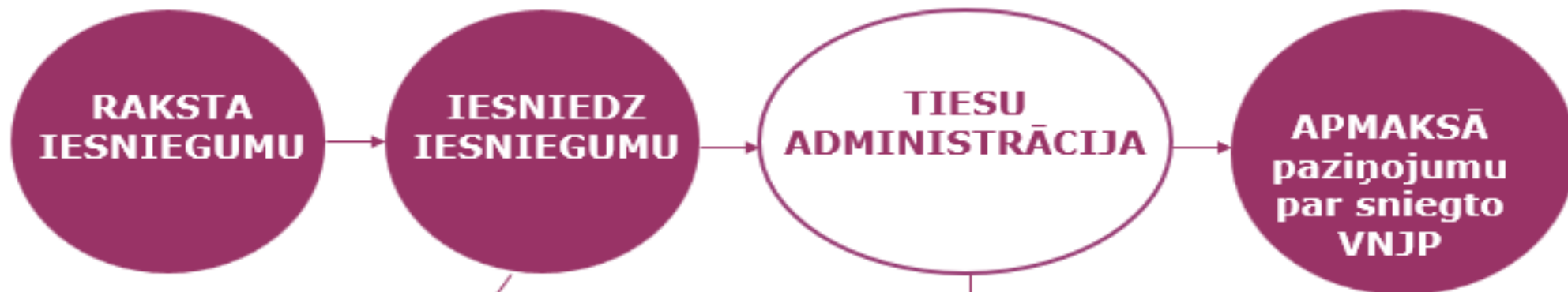
Bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanai

Sarežģītajās administratīvajās lietās tiesā, tiesnesim (tiesai) pieņemot lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu

VALSTS NODROŠINĀTĀS JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS KĀRTĪBA

1. **elektroniski parakstītu** TA e-adresē vai e-pasta adresē: pasts@ta.gov.lv;
2. **pa pastu** uz adresi:
Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010;
3. **klātienē Raiņa bulvārī 15, Rīgā**

izskata iesniegumu un pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu;

Juridiskās konsultācijas un citu veidu juridisko palīdzību sniedz norīkotais juridiskās palīdzības sniedzējs

Informāciju par iesnieguma aizpildīšanu var saņemt tīmekļa vietnē www.ta.gov.lv vai zvanot uz Tiesu administrācijas bezmaksas informatīvo tālruni **800 01 801**

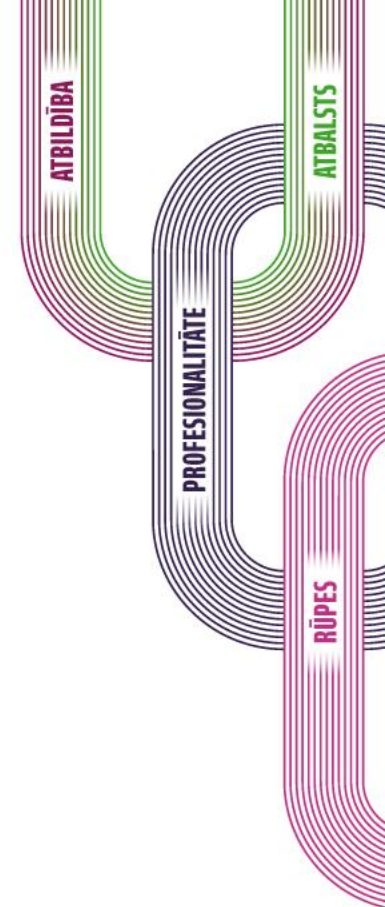
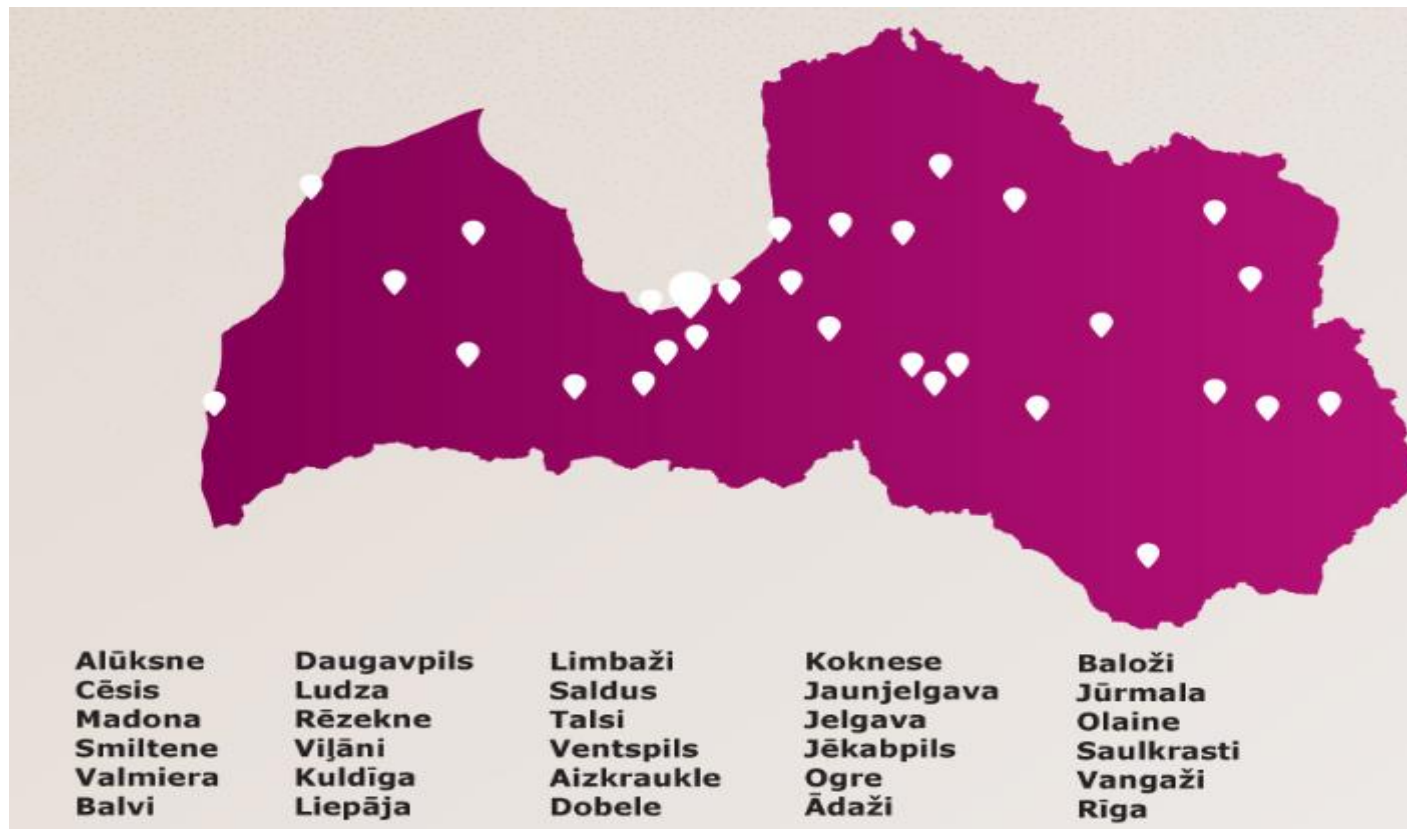
Video materiāls par valsts nodrošināto juridisko palīdzību:
<https://www.youtube.com/watch?v=iQvhXx8BsIs>

Video pamācība iesnieguma aizpildīšanā:
<https://www.youtube.com/watch?v=xPiWfFIKe1Q>

96 JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS SNIEDZĒJI

(73 zvērināti advokāti, 2 palīgi, 20 juristi, 1 augstskola)

VALSTS NODROŠINĀTĀS JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS 2025.GADA DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Saņemto
pieprasījumu skaits

1217

Uz bezmaksas informatīvo tālruni
8000 1801 saņemti

2019 zvani

Apmeklētāju
pieņemšana klātienē

927

Pieņemtie lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu

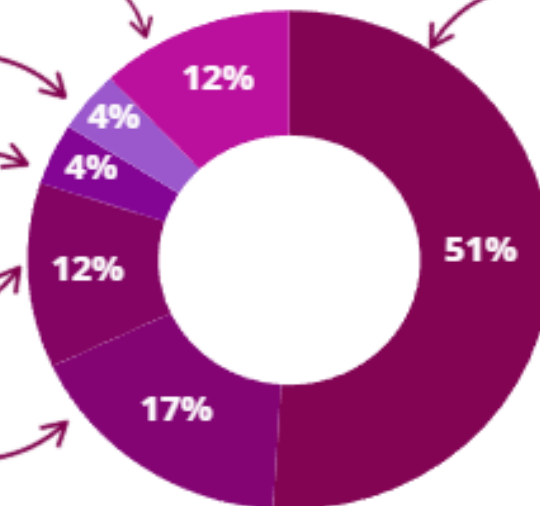
Citi (administratīvās lietas par bāriņtiesas lēmumu pārsūdzēšanu, rīcībspējas ierobežošana, darba tiesību jautājumi, maksātspējas process, juridiskā fakta konstatēšana, lietas, kas saistītas ar zvērinātu tiesu izpildītāju darbību)

Īpašuma/lietu
tiesības

Pagaidu aizsardzība
pret vardarbību

Saistību tiesības,
tai skaitā dzīvokļu
tiesības

Zaudējumu vai
parāda piedziņa

Ģimenes
tiesības

APMEKLĒTĀJU PIENĒMŠANA KLĀTIENĒ – JAUTĀJUMOS PAR JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS SAŅEMŠANAS IESPĒJĀM UN IESNIEGUMA AIZPILDĪŠANU

Raiņa bulvārī 15, Rīgā

Pirmdiena 08:30 – 17:00
Otrdiena 08:30 – 17:00
Trešdiena 08:30 – 17:00
Ceturtdiena 08:30 – 17:00
Piektdiena 08:30 – 16:00

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Plašāka informācija:

<https://www.ta.gov.lv/lv/valsts-nodrosinata-juridiska-palidziba>

ATBILDĪBA

ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM UN VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ: INFORMĀCIJA PAR PAKALPOJUMU UN PRAKTISKIE PIEMĒRI

Elīna Borherte, Valsts kompensācijas cietušajiem nodaļas juriskonsulte

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

ATBILDĪBA

ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ

Persona, kurai saskaņā ar likumu ir tiesības uz aizstāvību vai pārstāvību krimināllietā, var pieprasīt juridisko palīdzību līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA PERSONĀM, KURĀM IR TIESĪBAS UZ AIZSTĀVĪBU

Ja persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, nav noslēgusi vienošanos par aizstāvību, bet vēlas aizstāvja piedalīšanos, valsts nodrošina tai aizstāvību.

Juridisko palīdzību var saņemt:

- Persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess.
- Aizdomās turētais.
- Apsūdzētais.
- Notiesātais.
- Persona medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas procesā.
- Persona audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas procesā.
- Persona, kurai piemēro Eiropas apcietināšanas orderi.

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA CIETUŠAJIEM

Īpaši aizsargājams ir šāds cietušais:

- Nepilngadīgais.
- Persona, ar garīga rakstura traucējumiem.
- Persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas vērsts pret personas tikumību vai dzimumneaizskaramību, vai no cilvēku tirdzniecības.
- Persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu un ko izdarījis cietušā tuvinieks, bijušais laulātais vai persona, ar kuru cietušais ir vai ir bijis pastāvīgās intīmās attiecībās.
- Persona, kurai noziedzīga nodarījuma rezultātā, radīti smagi miesas bojājumi vai psihiski traucējumi.
- Persona, kura cietusi no noziedzīga nodarījuma, kas veikts rasistisku, nacionālu, etnisku vai reliģisku iemeslu dēļ.

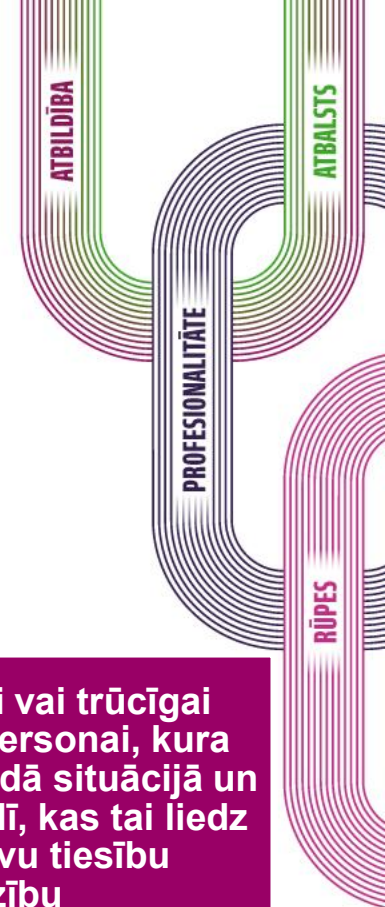
Īpaši aizsargājamam cietušajam

Personai ar fiziskiem vai psihiskiem trūkumiem, kas atzīta par cietušo bez tās piekrišanas, un to nevar pārstāvēt neviens no tuviniekiem

Maznodrošinātai vai trūcīgai personai, kā arī personai, kura pēkšņi nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tai liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību

Nepilngadīgajam cietušajam**

**Obligāta nodrošināma, ja noziedzīgs nodarījums saistīts ar vardarbību, vai par noziedzīgu nodarījumu pret tikumību vai dzimumneaizskaramību

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA PERSONAI, KURAI IR TIESĪBAS UZ AIZSTĀVĪBU UN CIETUŠAJAM KRIMINĀLPROCESĀ

Procesa virzītājs uzsāk kriminālprocesu.

Persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, cietušais vai viņa pārstāvis izsaka lūgumu procesa virzītājam.

Procesa virzītājs, pamatojoties uz izteikto lūgumu vai gadījumos, kad paredzēta obligāta advokāta dalība, pieņem lēmumu par advokāta uzaicināšanu un paziņo par to zvērinātu advokātu vecākajam.

Zvērinātu advokātu vecākais trīs darba dienu laikā norīko advokātu. Steidzamos gadījumos advokātu izvēlas pēc dežūrgrafika.

Tiesu administrācija nodrošina samaksu advokātam.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Likums par «Par valsts kompensāciju cietušajiem»

Valsts kompensācijas mērķis, pieteikšanās valsts kompensācijas saņemšanai, izmaksas un piedziņas kārtība noteikta likumā «Par valsts kompensāciju cietušajiem».

Likuma mērķis ir nodrošināt fiziskajai personai, kura Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzīta par cietušo, tiesības saņemt valsts kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu.

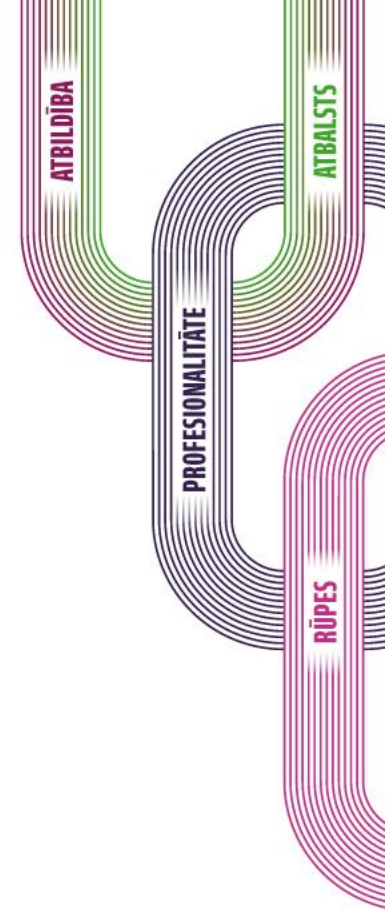

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensāciju izmaksā, ja noziedzīga nodarījuma rezultātā iestājušās šādas sekas:

- Iestājusies personas nāve.
- Cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi.
- Aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība.
- Cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris.
- Cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Tiesības uz valsts kompensāciju ir **fiziskajai** personai, kura Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir **atzīta par cietušo un iestājušās likumā «Par valsts kompensāciju cietušajiem» 3.panta ceturtajā daļā minētās sekas.**

Lai saņemtu valsts kompensāciju, nepieciešams noskaidrot:

- 1) Vai uzsākts kriminālprocess.
- 2) Vai persona atzīta pa cietušo.
- 3) Vai noziedzīga nodarījuma rezultātā (vismaz viens no gadījumiem):

- Iestājusies personas **nāve**.
- Cietušajam nodarīti **smagi** vai **vidēja smaguma miesas bojājumi**.
- Aizskarta cietušā **tikumība** vai **dzimumneaizskaramība**.
- Cietušais ir **cilvēku tirdzniecības upuris**.
- Cietušais **inficēts** ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Ja uz kāda no jautājumiem atbilde ir noliedzīga, valsts kompensācijas izmaksai nav pamata.

Tiesu administrācija

VALSTS KOMPENSĀCIJA NOZIEDZĪGOS NODARĪJUMOS, KAS IZDARĪTI AIZ NEUZMANĪBAS

No 01.01.2025. spēkā grozījumi likumā "**Par valsts kompensāciju cietušajiem**", kas paredz izmaksāt valsts kompensāciju par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti aiz neuzmanības un tā rezultātā iestājusies personas nāve, smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi.

Noziedzīgs nodarījums aiz neuzmanības

Valsts kompensāciju izmaksā

Attiecināms, ja atzīts par cietušo no 01.01.2025

Valsts kompensāciju neizmaksā

Attiecināms, ja atzīts par cietušo līdz 31.12.2024*

*Likuma "Par valsts kompensāciju cietušajiem" pārejas noteikumu 10. punkts

ATBILDĪBA

ATBALSTS

PROFESIONALITĀTE

RŪPES

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Grozījumi likumā "Par valsts kompensāciju cietušajiem"

Šī brīža regulējums	Plānotais regulējums
Vienam noziedzīgā nodarījumā cietušajam izmaksājamās valsts kompensācijas maksimālais apmērs ir Latvijas Republikā noteiktās piecas minimālās mēneša darba algas.	Vienam noziedzīgā nodarījumā cietušajam izmaksājamās valsts kompensācijas maksimālais apmērs ir Latvijas Republikā noteiktās sešas minimālās mēneša darba algas.
Līdz 31.12.2025., ja noziedzīga nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve un kriminālprocesā par cietušajiem atzītas vairākas personas, valsts kompensācijas summu sadalīja proporcionāli cietušo skaitam.	Valsts kompensāciju izmaksā 100% apmērā katram cietušajam (<i>attiecas uz personām, kuri par cietušajiem atzīti no 01.01.2026.</i>)
Personas nāves gadījumā valsts kompensāciju maksā personām, kas atzītas par cietušo kriminālprocesā.	Valsts kompensāciju izmaksās personām, kuras atzītas par cietušo kriminālprocesā un ir mirušās personas laulātais vai reģistrētais partneris un tuvākās pakāpes lejupejšais radnieks, bet, ja lejupejšo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējais radnieks (<i>attiecas uz personām, kuri atzīti par cietušajiem pēc grozījumu spēkā stāšanās</i>).
Šobrīd viena kriminālprocesa ietvaros tiek maksāta valsts kompensācija par katru atsevišķi izdarītu noziedzīgu nodarījumu.	Ja vienā kriminālprocesā ir konstatēti vairāki atsevišķi noziedzīgi nodarījumi, tiek maksāta viena paaugstināta apmēra kompensācija (50% uz 70%; 70% uz 90%; 90% uz 100%).
Valsts kompensācijas pieprasījumu iesniedz likumiskais vai pilnvarotais pārstāvis.	Valsts kompensācijas pieprasījumu cietušā vārdā varēs iesniegt arī kriminālprocesā par cietušā pārstāvi atzītā persona.
Tiesu administrācija valsts kompensācijas summu ieskaita valsts kompensācijas pieprasījumā norādītajā norēķinu kontā.	Tiesu administrācija valsts kompensācijas summu ieskaita valsts kompensācijas pieprasījumā norādītajā cietušā vai nepilngadīgā cietušā likumiskā pārstāvja norēķinu kontā. Ja cietušais atrodas ieslodzījuma vietā, valsts kompensāciju ieskaita ieslodzījuma vietu pārvaldes Valsts kases kontā.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensāciju var saņemt arī, ja:

- Kriminālprocess nav pabeigts.
- Noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav noskaidrots.
- Noziedzīga nodarījuma izdarītājs nav atlīdzinājis kaitējuma kompensāciju par nodarīto kaitējumu (vai atlīdzinājis mazāk kā izmaksājamā valsts kompensācijas summa).

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensāciju neizmaksā, ja:

- Noziedzīgs nodarījums bijis vērsts pret satiksmes drošību un cietušajam ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.
- Cietušajam ir tiesības saņemt atlīdzību no Ārstniecības riska fonda.

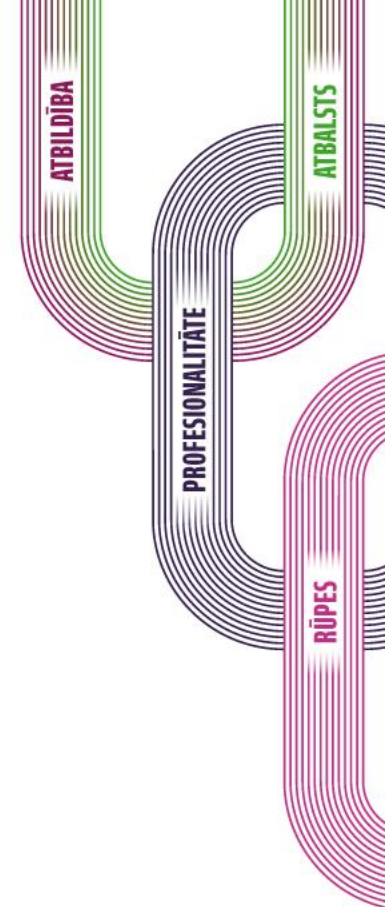
VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensācijas iesniegšanas termiņš:

- Valsts kompensācijas pieprasījumu iesniedz **3 gadu laikā** pēc dienas, kad persona **atzīta par cietušo** vai ir **uzzinājusi par faktiem**, kas šai personai dod tiesības to darīt.

/Likuma «Par valsts kompensāciju cietušajiem»
9.pants/

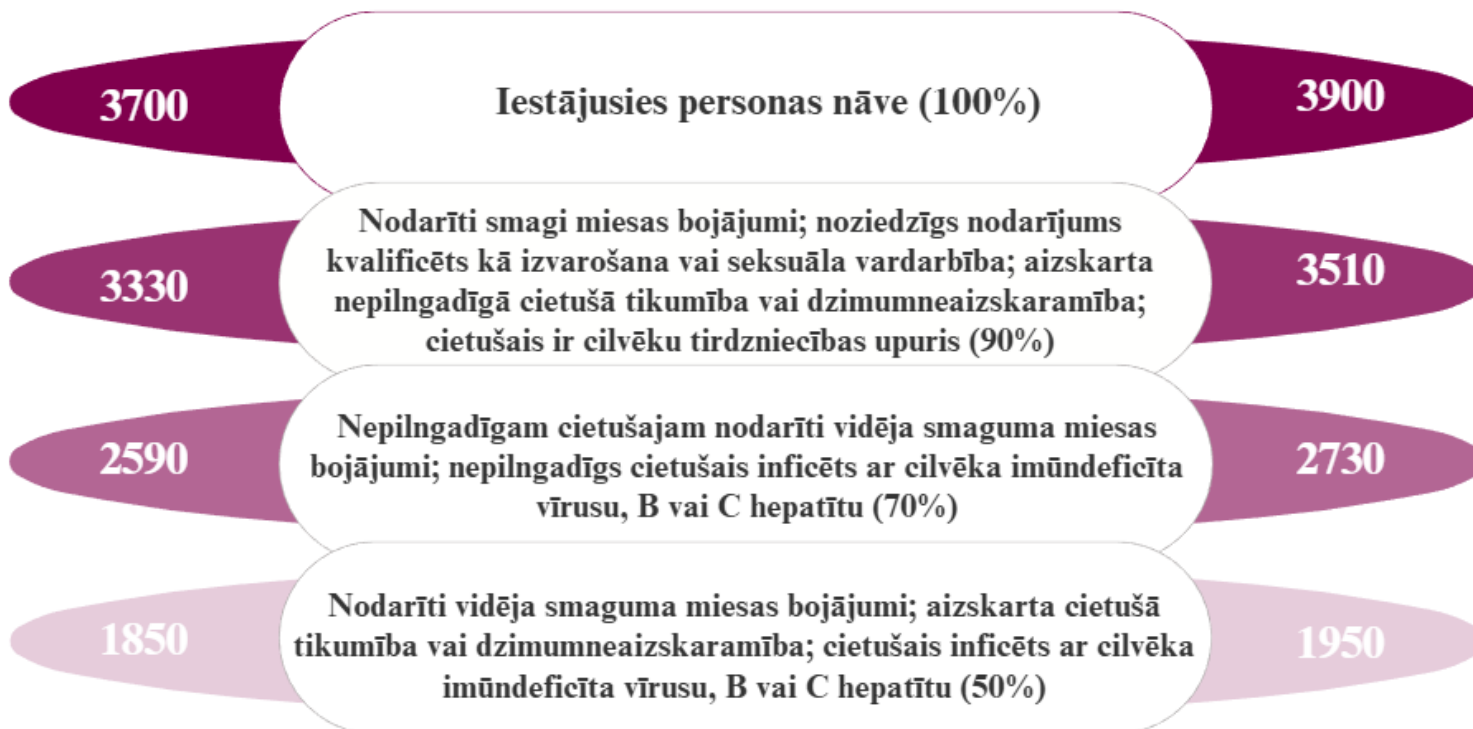
VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

2025.gadā

VALSTS KOMPENSĀCIJAS APMĒRS

2026.gadā

Izmaksājamās valsts kompensācijas apmēru aprēķina, ņemot vērā minimālās mēneša darba algas apmēru, kāds noteikts brīdī, kad persona atzīta par cietušo.

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

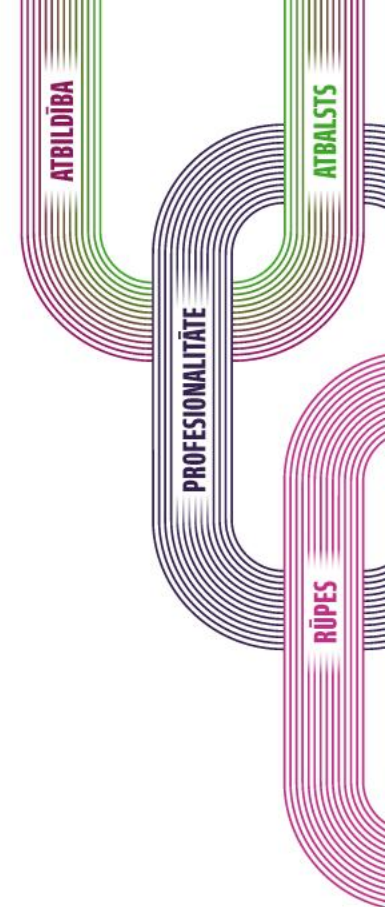
Valsts kompensācijas kalkulators

Ērtākā un ātrākā iespēja:

- Pārbaudīt savas tiesības uz valsts kompensāciju.
- Pārbaudīt valsts kompensācijas apmēru.
- <https://vkckalkulators.ta.gov.lv/>

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensācijas pieprasīšana:

- Jāaizpilda valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapa – **Cietušā valsts kompensācijas pieprasījums** (MK 23.04.2013. noteikumi Nr.218).

Pievieno:

- Procesa virzītāja izziņu (ja kriminālprocess nav pabeigts).
- Galīgo nolēmumu (ja kriminālprocess ir pabeigts).

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Tiesu administrācijai

Cietušā valsts kompensācijas pieprasījums

1. Persona, kura atzīta par cietušu kriminālprocesā

1.1. Vārds, uzvārds _____

1.2. Personas kods -

Ja personai nav personas koda, norāda dzimšanas datus ......
dd. mm. gggg.

1.3. Pases dati _____
(sērija, numurs, izdošanas datums, izdevējstāde)

1.4. Valstiskā piederība _____

1.5. Dzīvesvietas adrese _____

1.6. Kontaktinformācija _____
(tālrunis, e-pasts, fakse)

Pieprasījuma veidlapu var saņemt:

- Tiesu administrācijā (Antonijas iela 6, Rīga vai Raiņa bulvāris 15, Rīga).
- Tīmekļa vietnē www.ta.gov.lv.
- Pie kriminālprocesa virzītāja.

Informāciju par veidlapas aizpildīšanu var saņemt tīmekļa vietnē www.ta.gov.lv vai zvanot uz Tiesu administrācijas bezmaksas informatīvo tālruni **80001801**.

Tīmekļa vietnē www.ta.gov.lv pieejami bukleti un informatīvie materiāli, kurus var izmantot procesa virzītāji, sociālie darbinieki, izsniedzot tos cietušajiem vai informējot par to esamību.

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

(Pieprasot valsts kompensāciju, neaizmirsti norādīt)

7. Jau iepriekš saņemtā kompensācija par noziedzīga nodarījuma rezultātā radītu kaitējumu

Pēteris Kalniņš, personas kods 000000-11000, 200 euro

Piezīme. Aili aizpilda arī atkārtota valsts kompensācijas pieprasījuma gadījumā. Ja zaudējumi nav atlīdzināti, norāda "nav atlīdzināti"; ja zaudējumi ir atlīdzināti, norāda kopējās atlīdzinātās kompensācijas apmēru, personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, kura atlīdzinājusi zaudējumus. Valsts kompensācijas pieprasījumam pievieno dokumentu, kas apliecina samaksas veikšanu (ja tāds ir).

8. Cietušā norādītais norēķinu konts, kur ieskaitāma valsts kompensācija

8.1. Norēķinu iestādes nosaukums SEB banka

8.2. Kods

8.3. Konta numurs LV87UNLA4258878120000

8.4. Cietušā pārstāvja, pilnvarotās personas vai citas personas vārds, uzvārds un personas kods, uz kura vārda atvērts norēķinu konts

Liene Celma, p.k.123456-12345

Piezīme. Šo punktu aizpilda, ja valsts kompensācija ieskaitāma likumiskā pārstāvja, pilnvarotās personas vai citas personas norēķinu kontā.

Piekrītu lēmumu saņemt elektroniski

- uz 1.6.apakšpunktā norādīto e-pasta adresi;
- uz 2.4.apakšpunktā norādīto e-pasta adresi, ja valsts kompensācijas pieprasījuma iesniedzējs ir cietušā pārstāvis.

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

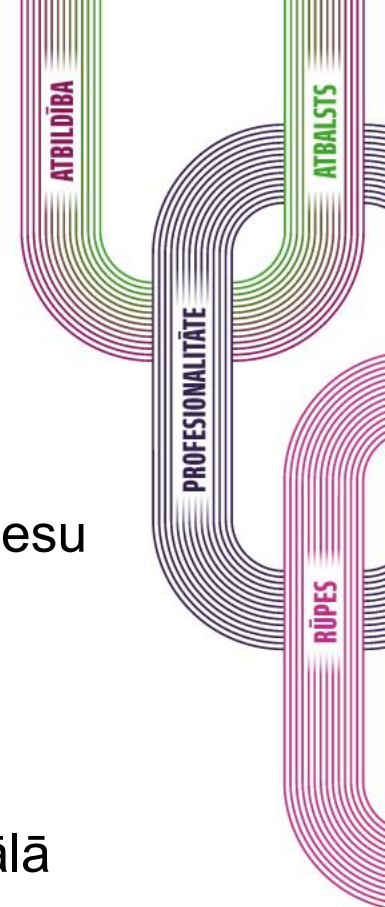
VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

(valsts kompensācijas iesniegšana)

Aizpildītu pieprasījuma veidlapu var iesniegt:

- Elektroniski parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot uz Tiesu administrācijas e-adresi.
- Elektroniski parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot uz elektronisko pasta adresi pasts@ta.gov.lv.
- Elektroniski parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot portālā Latvija.lv.
- Nosūtot pa pastu Tiesu administrācijai, (Antonijas iela 6, Rīga, LV - 1010).
- Klātienē - Tiesu administrācijā (Raiņa bulvārī 15, Rīgā).

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Cietušā pārstāvis administratīvajā procesā

(Pārstāvis kriminālprocesā var nebūt pārstāvis arī administratīvajā procesā)

Likumiskais pārstāvis (nepilngadīgajam)

Vecāks (tēvs vai māte)

Aizbildnis

Bāriņtiesa

- *Bāriņtiesu likuma 17.panta 10.punkts* – ja bērns ievietots audžuģimenē

Iestādes vadītājs

- *Bāriņtiesu likuma 35.panta otrā daļa* – ja bērns ievietots ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā

Pilnvarotais pārstāvis

Fiziskā persona

- Notariāli apliecināta pilnvara.
- Zvērināta advokāta pilnvara bez notariāla apliecinājuma.

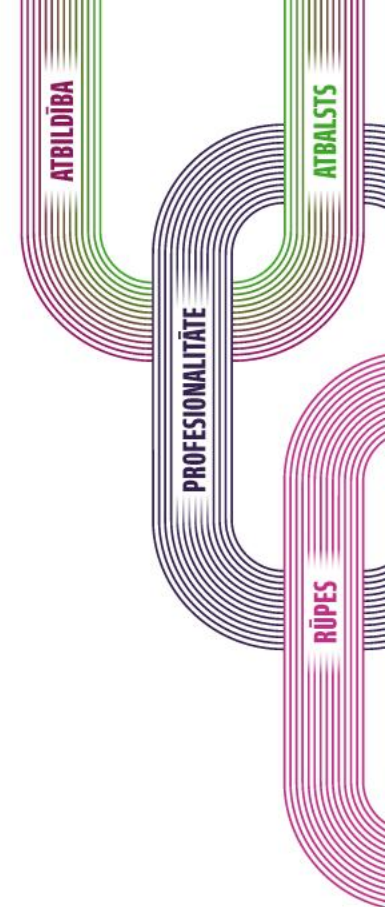
Iestāde

- Iestādes pilnvara

Mutvārdu pilnvarojums

- Noformē iestādē

Administratīvā procesa likuma 38.pants

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensācijas izmaksa:

- Valsts kompensācijas pieteikums.
- Izziņa no procesa virzītāja vai gala nolēmums kriminālprocesā.
- Lēmums tiek pieņemts viena mēneša laikā, ja saņemta visa informācija.
- Izmaksa viena mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas uz norādīto kontu.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

(cietušo tiesības piedzīt materiālos zaudējumus un morālo kaitējumu civiltiesiskā kārtībā)

Cietušais noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu (materiālo/morālo) var pieprasīt atlīdzināt civiltiesiskajā kārtībā, ja tas nav pieprasīts kriminālprocesa ietvaros, tas kriminālprocesā atstāts bez izskatīšanas vai tas turpina augt.

- Zaudējumu piedziņa saistībā ar veselībai nodarīto kaitējumu.
- Mantiskā kaitējuma apmērs (čeki, kvītis).
- Morālais kaitējums (apmērs).

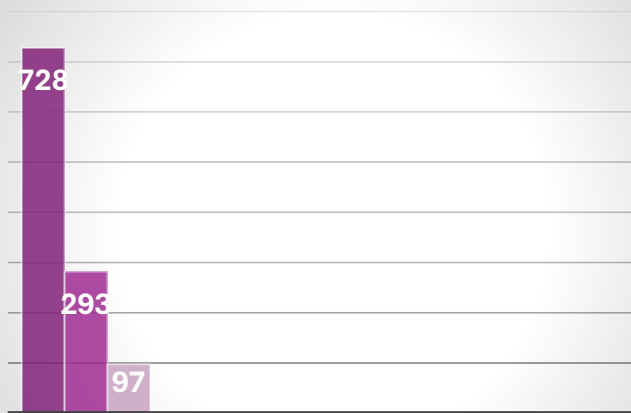
Lai varētu piedzīt materiālos zaudējumus cietušajam jāpierāda:

- Personas prettiesiskā rīcība (tiesas nolēmums).
- Faktiski esošie zaudējumi.
- Ka konkrētas personas prettiesiskā darbība ir radījusi personai negatīvas sekas, kā rezultāta ir radušies materiālie zaudējumi (cēloniskajā sakarībā).

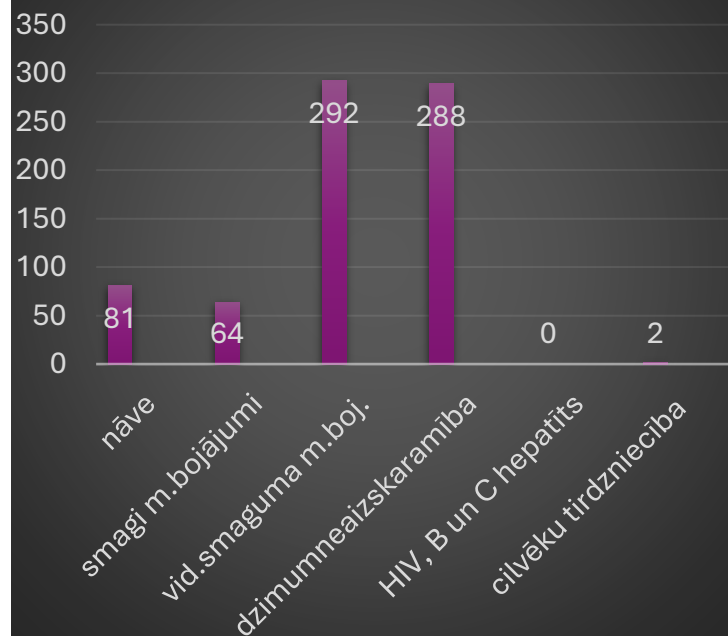
VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Lēmumi par valsts kompensāciju

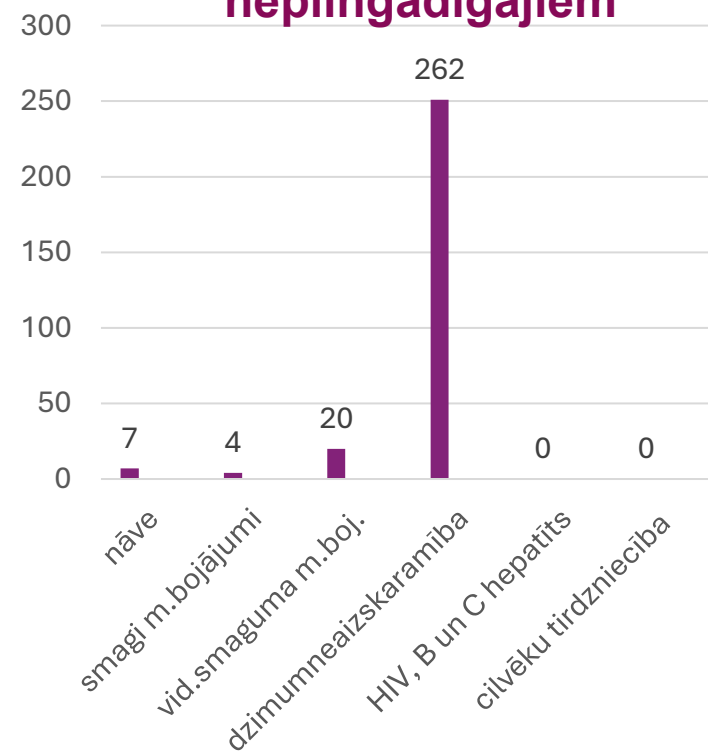

- Pieņemtie VK lēmumi
- Pieņemtie lēmumi nepilngadīgajiem
- Atteikumi

Lēmumi par valsts kompensāciju

Lēmumi par valsts kompensāciju nepilngadīgajiem

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

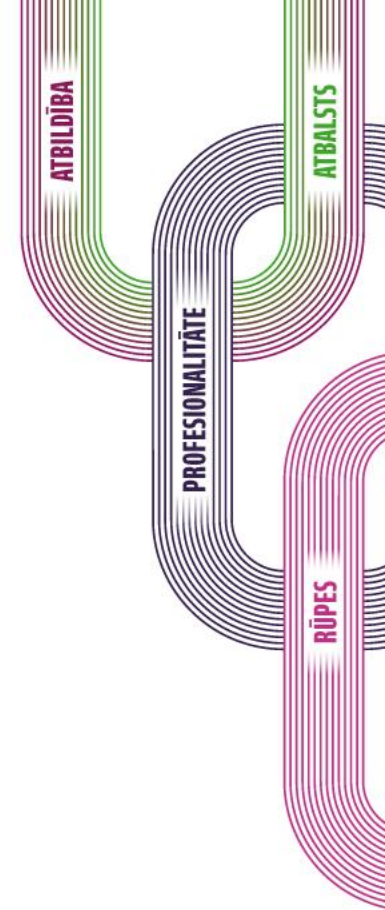

Video materiāls par valsts kompensāciju cietušajiem:

- <https://www.youtube.com/watch?v=8VosV7q3UIQ>

Valsts kompensācijas aizpildīšana:

- <https://www.youtube.com/watch?v=-Xdl3jnmWy4>

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

Valsts kompensācijas piedziņa:

Valsts kompensācija atbilstoši kriminālprocesā nospriestajam tiks piedzīta no noziedzīga nodarījuma izdarītāja.

2025. gadā piedzīti **443 184 EUR**.

VALSTS KOMPENSĀCIJA CIETUŠAJIEM

TEV IR JAUTĀJUMI PAR VALSTS KOMPENSĀCIJU?

Bezmaksas informatīvais tālrunis (2.līnija)

80 00 18 01

(darba laikā)

**VĒLIES SAŅEMT PSIHOLOĢISKO UN INFORMATĪVO
PALĪDZĪBU?**

Bezmaksas tālrunis: 116 006

(katru dienu no 12.00 līdz 22.00)

TIESU ADMINISTRĀCIJA

Adrese: Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010

Klientu pieņemšana: Raiņa bulvāris 15, Rīga

Bezmaksas informatīvais tālrunis: 800 01 801

Interneta vietne: www.ta.gov.lv

E-pasta adrese: pasts@ta.gov.lv

E-adrese: TIESU ADMINISTRĀCIJA_DEFAULT@90001672316

